

EEN GELUKKIG EN BELOFTERIJK DEBUUT

De Korevaarders *) door J. W. Ooms, is een roman zoo sterk en knap van compositie, dat hij ruimschoots verdient er eenigszins uitvoerig bij stil te staan.

Het is de geschiedenis van een boerengeslacht — de Korevaarders, uit de Alblasserwaard — die zich uitstrekt over ruim twee eeuwen. We weten niet, wat we 't meest bewonderen in deze eersteling: de durf en de ijverige voorstudie in vergeelde poldersarchieven, die ongetwijfeld noodig geweest moet zijn, om zoo helder en aannemelijk een zoo breed tijdvak te behandelen, of wel het talent dat het presteerde in zijn eerste publicatie een zoo hecht staal van compositie te geven.

Ooms weet de aandacht onverzwakt geboeid te houden van de eerste tot de 270ste bladzijde van dit compressed boek.

Onwillekeurig moet men bij het lezen telkens denken aan „Het wassende water“ van Herman de Man, en aan diens „Barre winter van negentig.“

Want het water in zijn niets ontziende, verwoestende kracht, en de strenge, despotisch heerschende winters spelen ook in dit boek een groote rol.

Maar ook het slag polderboeren heeft veel overeenkomst met die van De Man, — evenals het dialect.

Toch komt geen oogenblik de gedachte aan ontleening aan De Man bij ons op, hoogstens van invloed van De Man op het werk van Ooms, dat heelemaal niet zwak afsteekt bij dat van zijn bekende voorganger.

Ooms beschrijft den eeuwen-durenden strijd van de Korevaarders tegen het telkens terugkeerende water, maar vooral ook den strijd, een heele reeks van geslachten door, tegen dom boeren-bijgeloof, stands-besef en trots, oppervlakkig geldgeloof, en vormelijke schijn-vroomheid.

Telkens schijnt even het ware Godsgeloof dóór te breken en te winnen, ziet men een Korevaar in het aangezicht van den dood twijfelen aan de waarde van zijn „rijk en recht“ geleefd hebben, voor God, maar ook telkens wint weer de traditie, vrees voor de gevolgen van „het water van 1709,“ de eigengereide zelfvoldaanheid, en het geld, tot eindelijk in den laatsten Korevaar het volle rijke licht van Gods genade doorbreekt, en deze zich klein, en arm en naakt leert zien voor God.

Dit boek verdient héél veel toegewijde, rustige lezers.

En ik durf te voorspellen, dat het de moeite waard zal zijn, dezen naam te noteeren en te onthouden. We zullen méér van Ooms hooren!

G. J. P.

*) Uitgave: J. H. Kok, Kampen.

Voor de Zieken

In de vlaggentaal is een sein van twee bepaalde vlaggen boven elkaar en dat sein beteekent: „laat ons bij elkander blijven tot wederzijdschen steun.“ Men hijscht deze vlaggen als er iets onklaar is en als men vrees, op eigen kracht de vaart niet te kunnen volbrengen.

Hebben wij niet vaak het besef, dat er in ons leven iets onklaar is en er reden is, deze vlaggen te hijschen?

Wien zouden wij willen bereiken met ons sein? Denken wij aan trouwe vrienden bij wie we zouden willen blijven „tot wederzijdschen steun.“

Ik zou willen, dat mijn vlaggensein bemerkt werd door den levenden Heer. Maar dan voel ik meteen, dat mijn sein niet past. Nu spreek ik niet van „wederzijdschen“ steun. Nu komt alles van één kant!

Nu sein ik: Red mij, ik ben in nood.

Nu vraag ik: Blijf bij mij, Heer, want de dag is gedaald!

Als Hij bij ons blijft, dan hebben wij, bij al onze onklaarheid, zelfs geen storm te vreezen.

Dr O. NOREL

AUSTRALIË

door MARY POS

II

De „slums“ en haar bewoners.

Wanneer men nu dit alles hoort en leest, daarmede de toestanden in andere landen vergelijkt, en erbij denkt aan het kunstmatige op peil houden van een levensstandaard met geleend geld, dan doet het bijna komisch aan, wanneer men het programma in handen krijgt van een partij, dat ook mij persoonlijk werd gegeven, waarbij gewezen wordt op de werkloosheid (die ook natuurlijk in Australië heerscht), op de armoede en de toestanden op woninggebied en daarbij eenvoudig voorstelt het geld van de Commonwealth Bank, „die rijk genoeg is en waarover de regeering alles te zeggen heeft,“ te gebruiken om alle armoede weg te nemen en het geld „debt and interest free“ te gebruiken voor nationale doeleinden, levensverzekering en verdediging erbij inbegrepen!

Hier komt wel sterk naar voren hetgeen Staal met feiten demonstreerde, dat elke partij het bij elke verkiezing tracht te winnen door het beloven van steeds hogere gouden bergen aan Koning Kiezer. Men heeft dat echter elke drie jaar te herhalen en intusschen ook te zorgen, dat er voldoende van in practijk wordt gebracht, om weer niet de gunst van het publiek te verliezen. Het betrof hier een partij, die nog geen enkelen zetel had en nu met een programma komt, dat eenvoudig door niets te overtroeven is!

Van het gouvernement van den Staat New-South Wales, waar ik het meest vertoefde, heb ik buitengewoon veel hulp en voorlichting gehad. Zoo voerde men mij op een van die zeldzame dagen, dat het in de zonstad Sydney regent, naar nieuwe huizencomplexen voor heel arme lieden. Wiens hart gaat niet open, wanneer hij in een der vele tuindorpen van arbeiderswoningen in ons land bijvoorbeeld komt en ziet, hoe totaal anders men thans kan leven dan vroeger. Eerst zou men mij echter naar „de slums“ brengen, en toen wij er kwamen, vertelde men mij: Hier bent u nu in de slums! Ik keek de rijen woningen langs, die ik op hun alleronvoordeelst zag in den neerstreamenden regen en wist niet wat ik zeggen moest. Men moet in de slums van Londen, New-York, Chicago en Parijs geweest zijn, om te weten wat slums zijn. Dit waren zeer simpele woningen, maar ze hadden hoegenaamd niets met slums gemeen. Daarna liet de sympathieke woninginspectrice, die me op dezen tocht vergezelde, de nieuwe complexen zien. Die lagen temidden van groote stukken grond, waar men reeds rozen en andere bloemen geplant had. Ze hadden complete badkamers; de kamers konden electricisch verwarmd worden door een zich in den muur bevindend haardje, de waschplaatsen hadden waschmachines en de glanzende keukentjes bevatten geysers, gasfornuizen, enzovoorts! Dat waren huizen voor de allerarmsten.....

Nu zal ondanks alles wat verricht wordt, toch altijd nog wel de noodige armoede geleden worden..... ik heb zelf bij mijn tocht naar eenige farms diep in het land, de arbeiders zoo miserabel behuisd gezien, dat ik niet kon begrijpen hoe de machtige bond, waarvan deze menschen lid zijn en die de noodige contróle ook op de behuizing uitoefent, een juiste opvatting van zijn taak kan hebben. Vooral waar het hier farms betreft van zeer goed gesitueerden! Aan de andere zijde heb ik nergens een slecht gekleed mensch ontmoet, ook niet in de buurten der geringen. Het bloemenvrouwtje op de hoeken van sommige straten is een keurig gekleede juffrouw en de kooplieden met fruit, heeren met deukhoeden op. Over